

BESZÉLGETÉSEK A DIPLOMÁCIÁRÓL

Jean-François Paroz előadása az Andrassy Egyetemen

VASS KATALIN*

Az *Andrassy Egyetem Beszélgetések a diplomáciáról* előadássorozatának célja hogy a mesterképzésben megismertesse a diplomáciai életbe való bekerülés módját, az ezzel járó feladatokat. *Jean-François Paroz*¹ svájci nagykövet személyes tapasztalatain keresztül mutatta be az országok közötti kapcsolatok fontosságát, illetve azok kiépítésének nehézségeit. Mindezekon felül sor került egy támogatói szerződés aláírására is, aminek keretein belül a svájci nagykövetség támogatni kívánja az egyetemet ösztöndíj-lehetőségekkel, és különböző rendezvények pénzügyi finanszírozásával.²

Kulcsszavak: diplomácia – Svájc – karrier a diplomáciában – többlépcsős kiválasztás – egyenjogúság – diplomáciai feladatok – média jelentősége – gazdaság szerepe

Vázlat:

- A diplomata alapvető ismérvei
- A diplomaták kiválasztása Svájcban
- Az egyenjogúság fontossága a kiválasztáskor
- A diplomaták és a nagykövetek feladatai
- A diplomáciai élet pozitívumai és negatívumai

Az írás *Jean-François Paroz* előadása alapján készült, mely az *Andrassy Gyula Német Nyelvű Egyetemen* hangzott el 2013. október 21-én.

„Megfigyelő, kapcsolatépítő, közvetítő, kommunikátor, menedzser – ez mind egy személyben.”³ A kérdés csak az, ki tudja mindezt teljesíteni? Aki a *svájci külügyminisztérium* (EDA)⁴ berkeiben képzelel el jövőjét, annak mindennek meg kell felelnie. Jelenleg több mint száz országban körülbelül háromezret svájci diplomata tevékenykedik, akiket mind az EDA választott ki erre a feladatra.⁵ A nemzetközi karrierlehetőség lehet, hogy sokaknak kecsegtetőnek tűnik, de ennek elérése cseppet sem egyszerű. Mint Paroz úr az előadáson is elmondta: nem kell zseninek, sőt, még Nobel-díjasnak sem lenni ahhoz, hogy valakiből jó diplomata válhasson. Azonban az élet minden területén ki kell ismernie magát, ezen kívül a szociális érzékenység is fontos szerepet játszik ebben a szakmában. Persze megvannak az alapvető követelmények is, amiket minden jelentkezőnek teljesítenie kell. Ezek közé tartozik a svájci állampolgárság, befejezett felsőfokú tanulmányok, szakmai tapasztalat és minimum két idegen nyelv ismerete.

* A szerző: az Eötvös Lóránd Tudományegyetem német alapszakos hallgatója..

¹ 2012. november 5 óta Svájc budapesti nagykövete.

² SchweizerBotschafter unterzeichnete Förderungsvertrag und gewährte Einblick und indiplomatischen Dienst <http://www.andrassyuni.eu/aktuelles/nachrichten/schweizer-botschafter-unterzeichnete-forderungsvertrag-und-gewahrte-einblick-in-den-diplomatischen-dienst.html>

³ Wie man in der Schweiz Diplomat werden kann; Schriftlich und mündlich

<http://www.bernerzeitung.ch/schweiz/standard/Wie-man-in-der-Schweiz-Diplomat-werden-kann/story/22523882>

⁴ EDA: Eidgenössisches Departement für auswärtige Angelegenheiten

⁵ Diplomatische Laufbahn/Concours <http://www.eda.admin.ch/eda/de/home/dfa/jobs/jobdfa/jobdi.html>

A kiválasztási folyamat több fordulóból áll, ami a jelentkezők számára nagy kihívást jelent, mivel évente csak nagyon kevesen kaphatják meg a lehetőséget, hogy bekerüljenek a diplomácia világába. Az írásbeli teszten 80 fő vehet részt, ahol a jelentkezőknek saját anyanyelvükön tanulmányt kell írniuk egy aktuális politikai témában, majd ez követi egy feleletválasztós teszt, és természetesen az idegen nyelvi szintfelmérés sem maradhat el. Annak a szerencsés 40 embernek, aki ezen a rostán továbbjut, még ki kell állnia egy 20 fős felvételi bizottság elé, akiket arról kell meggyőzniük, hogy elegendő ismerettel rendelkeznek a politikáról, gazdaságról, alkotmány- és nemzetközi jogról, illetve nem utolsósorban hazájuk kultúrájáról és történelméről. Majd pedig az aktív idegennyelv-ismeretüket is bizonyítaniuk kell és pszichológiai elbeszélésen is részt vesznek. Akiknek minden felmérésen sikerül megfelelniük, lehetőségük nyílik elkezdni egy bevezető tanfolyammal karrierjüket a külügyminisztériumnál, ezt pedig egy egyéves gyakorlat követi hazájuk valamelyik külföldi képviselőjénél, majd pedig a záróvizsgát Bernben kell letenniük. Ha mindezen túljutnak, akkor elmondhatják magukról, hogy most már diplomataként, teljes válszélességgel képviselhetik a Svájci Államszövetséget. *Alois Riklin*⁶ szerint a kiválasztási procedúra zökkenőmentességét Svájcban nagyban elősegíti a külügyminisztérium és a parlament munkatársainak kooperációja, illetve a választás lefolyását az is pozitívan befolyásolja, hogy minden protekciót figyelmen kívül hagynak. A pályázóktól leginkább a kitartást és a kezdeményező képességet követelik meg.

Mint ahogy az Európai Unióban, úgy Svájcban is fontos szerepet játszik az *egyenjogság*. Így nagy hangsúlyt fektet az ország arra, hogy a nők is minél nagyobb arányban képviselthessék magukat a külpolitikai szférában. Az utóbbi években az ez irányú törekvések elérték a hatásukat, a pályázók fele mára már női jelentkező. Az évente átlagban 200 pályázóból a bejutók száma 8 és 20 között helyezkedik el, amelyből körülbelül 50% nő.⁷ Viszont Svájcban a 4 hivatalos nyelv miatt (német, francia, olasz, rétoromán) különböző nyelvcsoportokból való bekerülők számának kiegyenlítetttségére is próbálnak odafigyelni, ezáltal is támogatni kívánják országuk nyelvi sokszínűségének fenntartását. Összehasonlításképpen Németországban a jelentkezők száma átlagosan évente 2000 fő körül mozog, ebből körülbelül 200-an jutnak el a szóbeli vizsgáig, majd pedig alig 40 fő mondhatja el magáról, hogy sikerül bekerülnie a kiválasztottak közé, akiknek összesen csak 10%-a nő.⁸

A diplomaták kezükbe kapják a lehetőséget, hogy képviselhessék hazájukat külföldön, ezzel együtt az országimázst is építsék. Először is fontos, hogy saját magukról is egy pozitív képet mutassanak a fogadó országuk felé. Ilyenkor a *szociális kompetenciák* - precizitás, pontosság, megbízhatóság és konzervativitás stb. – mint legfőbb tulajdonságok kerülnek elő. A legfontosabb feladatok közé tartozik a különböző miniszterek fogadásának megszervezése és koordinációja, a *fogadó ország politikájának, gazdaságának, kereskedelmének megfigyelése és elemzése*, figyelembe véve a saját hazájukra való esetleges kihatásokat. Természetesen szerves részét képezi a munkának a különböző nemzetközi konferenciákon való részvétel, svájci cégek támogatása és különböző kulturális, jogi projektek vezetése.⁹ Paroz úr, svájci nagykövetségként fontosnak tartja, hogy minél több kamatoztatható kapcsolatot építsen ki Magyarországon, ezáltal is segítve a két ország együttműködését. Munkájának alappillére a hiteles információgyűjtés és a megfigyelés, ezért is szeretné a médiával való kapcsolatot is javítani. A nagykövet úr úgy látja, hogy Magyarországon olykor komoly kihívás a médiában megjelent téves hírek korrigálása. Minden országban megvannak azok a bizonyos területek, amelyekre nagyobb figyelmet kell fordítani, ez Magyarországon egyértelműen a sajtó. *Matei Ion Hoffmann*¹⁰ egy korábbi nyilatkozatában is olvasható ugyanezen probléma, amelyben felhívja arra is a figyelmet, hogy a kialakult helyzetben szintén fontos szerepet játszik, hogy nagyon kevés német újságíró beszél a magyar nyelvet, így forrásként legtöbbször hírügynökségek jelentéseit használják fel.¹¹

A két nagykövet abban is egyetért, hogy *Magyarország gazdasága számtalan eddig kiaknázatlan lehetőséget rejt magában*, így nem csoda, hogy Svájcot, illetve Németországot is szoros kereskedelmi szálak fűzik Magyarországhoz. Hoffmann úr szerint a legnagyobb előnyt országunknak a jól képzett munkaerő és a jó infrastruktúra jelenti. A *Svájci-Magyar Együttműködési Program* keretein belül Svájc több területen is szeretné segíteni Magyarországot. Jelenleg három nagyprojekt fut: Kazincbarcika térségében való

⁶ Svájci politológus, rektor a St. Gallen-i egyetemen. 1987-2000 között dolgozott a felvételi bizottságnál.

⁷ Wie man in der Schweiz Diplomat werden kann; 200 Bewerber pro Jahr

<http://www.bernerzeitung.ch/schweiz/standard/Wie-man-in-der-Schweiz-Diplomat-werden-kann/story/22523882>

⁸ Im Auslande in Fürstchen, zu Hause in Würsten <http://www.spiegel.de/karriere/ausland/arbeit-von-diplomaten-so-wird-man-botschafter-a-872236.html> (2013.11.02.)

⁹ Diplomatische Laufbahn/Concours <http://www.eda.admin.ch/eda/de/home/dfa/jobs/jobdfa/jobdi.html>

¹⁰ 2011.10.24-e óta Magyarország német nagykövete

¹¹ Magyarország Magyarország marad, függetlenül attól, ki kormányozza <http://www.168ora.hu/globusz/heltai-interju-90626.html>

munkahelyteremtés,¹² Érd és környéke ivóvízellátásának javítása,¹³ és Sátoraljaújhely turisztikai fejlesztése,¹⁴ amely programok felügyeletében Paroz úr is aktívan rész vesz.

Zárszó

A diplomáciai életben való részvétel nem merül ki egyetlenegy tudományág ismeretében, sem egyetlenegy munkaterületben való jártasságban. A diplomatáknak egyszerre kell helytállniuk politikai, társadalmi, gazdasági és kulturális közegben is, ezáltal végletekig támogatva saját és vendégországukat.

Honlapok lekérdezése: 2013.11.08.

*

© DKE 2013

<http://www.southeast-europe.org>
dke@southeast-europe.org

*

Figyelem! *Kedves kutató!* Ha erre a tanulmányunkra hivatkozik, vagy idézi annak egy részét, kérjük, küldjön erről egy email-t a főszerkesztő részére a dke@southeast-europe.org címre. A tanulmányt a következőképpen idézze:
Vass Katalin: Beszélgetések a diplomáciáról. *International Relations Quarterly*, Vol. 4. No.3 (2013 ősz) 3 p.
Együttműködését köszönöm. *A főszerkesztő*

¹² Kazincbarcikán járt a svájci nagykövet <http://www.erdon.ro/kazincbarcikan-jart-a-svajci-nagykovet/2361209>

¹³ Megkezdődött az Érd és környéke vízellátásának javítását célzó korszerűsítés <http://www.agroinform.com/aktualis/Megkezdodott-az-Erd-es-kornyeke-vizellatasanak-javitasat-celzo-korszerusites/20130827-22285/>

¹⁴ Sátoraljaújhelyen járt Jean-François Paroz svájci nagykövet <http://www.zemplentv.hu/satoraljauijhelyen-jart-jean-francois-paroz-svajci-nagykovet/>